

اخبار علمی و فرهنگی

غرفة اختصاصی میراث مکتوب

در نمایشگاه کتاب گوتنبرگ سوئد

مرکز پژوهشی میراث مکتوب برای معرفی آثار میراث مکتوب و نیز جهت ایجاد و گسترش ارتباط با مراکز و مؤسسات علمی پژوهشی فعال در زمینه احیای نسخ خطی و همچنین ارتباط با مراکز ایران شناسی خارج از کشور در بیست و دومین نمایشگاه کتاب گوتنبرگ (سوئد) که در تاریخ ۳۰ شهریور ۲ مهر ۱۳۸۵-۲۴ سپتامبر ۲۰۰۶ برگزار می شود، شرکت خواهد کرد.

در این نمایشگاه، امسال ۸۰۰ شرکت کننده از ناشران سوئدی و بین المللی، کتابخانه ها، دانشگاه ها، مؤسسات، موزه ها و رسانه های ارتباط جمعی، شرکت خواهند کرد. نمایشگاه کتاب سوئد تعداد زیادی از آثار منتشر شده جدید سوئد و کشورهای حوزه اسکندیناوی را معرفی می کند.

مرکز پژوهشی میراث مکتوب نیز، به عنوان ناشر اختصاصی نسخ خطی و میراث مکتوب اسلامی، آثار خود را که شامل ۱۲۰ عنوان در موضوعاتی چون علوم معارف اسلامی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات عرب، علوم و فنون، میراث های مشترک (شبه قاره هند و پاکستان، ماوراءالنهر و عثمانی)، تاریخ و جغرافیا و نشریات آینه میراث و گزارش میراث را در این نمایشگاه به معرض دید علاقمندان قرار می دهد.

حضور میراث مکتوب در نخستین نشست مشورتی سمینار نسخه های خطی اسلامی (ISMI) در برلین، ۲۸-۲۷ شهریور ۸۵

نخستین نشست مشورتی سمینار نسخه های خطی اسلامی اواخر شهریور امسال در برلین برگزار می گردد. این سمینار به منظور بحث و تبادل نظر و مشورت درباره

مسائل مرتبط با نسخه های خطی علوم اسلامی، ایجاد بانکهای اطلاعاتی، قابل دسترس کردن رایگان اطلاعات از طریق اینترنت، مسأله کپی رایت و حقوق معنوی مالکین آنها، برگزاری کارگاه های آموزشی فهرست نویسی و بررسی چگونگی دسترسی به مجموعه خطی دانشگاه مک گیل در ۱۹-۱۸ سپتامبر سال جاری در برلین برگزار می شود.

این سمینار با همکاری مؤسسه تاریخ علم ماکس پلانک (Max Planck Institute for the History of Science) در آلمان و مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل کانادا برگزار می شود. پروفسور دکتر انصاری، پروفسور شارتر، دکتر بنو وان دالن، پروفسور احمد جبار، پروفسور دکتر رستاک، پروفسور سامسو، پروفسور دیوید کینگ، پروفسور جان جاست ویت کام و دکتر الهه خیراندیش، پروفسور احسان فضل اوغلو، پروفسور لانگرم، پروفسور دکتر رستوک اعضاء هیئت مشاورین این سمینار هستند که به مدت ۵ سال این پروژه را یاری خواهند نمود. در این سمینار اساتید و محققان در زمینه نسخ خطی اسلامی به سخنرانی خواهند پرداخت. از مرکز پژوهشی میراث مکتوب، اکبر ایرانی- رئیس مرکز- درباره طرح فهرستگان نسخ خطی اسلامی و ناصر گلپاز درباره پروژه بانک اطلاعاتی نسخ خطی اسلامی که در مرکز در حال انجام است، سخنرانی خواهند کرد.

۹ مرکز و مؤسسه که در زمینه استاندارد گذاری، تبادل اطلاعات در مورد نسخه های خطی با پروژه پایگاه اطلاع رسانی ISMI همکاری خواهند کرد، به شرح زیر می باشند:

- دانشگاه آقاخان- مؤسسه مطالعات تمدنهای اسلامی- انگلستان
 - پروژه ارشمیدس- دانشگاه هاروارد
 - دانشگاه بارسلونا- اسپانیا
 - بنیاد دائرةالمعارف اسلامی- ایران
 - مؤسسه تاریخ علم عربی- سوریه
 - مؤسسه تاریخ علم و تکنولوژی- روسیه
 - مؤسسه مطالعات اسماعیلیه- انگلستان
 - مؤسسه ووربورگ- انگلستان
 - مرکز پژوهشی میراث مکتوب- ایران
- دبیران اجرایی این سمینار دکتر جمیل رجب و دکتر سالی رجب از مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک گیل و

انگلیس که کتاب معروف ایران در عهد شاه عباس دوم، اثر اوست.

در این دیدار در مورد همکاری‌های علمی بین مرکز و مرکز ایران‌شناسی دانشگاه دورهام، چاپ کتاب و فهرست‌نویسی نسخ فهرست نشده برخی از مراکز علمی انگلیس مذاکراتی صورت گرفت.

دیدار رئیس بخش ایران‌شناسی دانشگاه دولتی داغستان از مرکز پژوهشی میراث مکتوب

دکتر نوری محمدزاده

دکتر نوری محمدزاده، رئیس بخش ایران‌شناسی دانشگاه دولتی داغستان، از میراث مکتوب دیدار کرد.

وی که به تازگی از رساله دکتری خود، تصحیح دیوان قمری دربندی، در گروه زبان و ادب فارسی دانشگاه تهران

دفاع کرده است، جهت مذاکره چاپ این دیوان، مهمان مرکز بود.

این دیوان در مدح پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع)، توسط قمری دربندی، مرثیه سرای شیعی (در گذشته ۱۳۰۷ هـ)، در قرن ۱۳ هجری تألیف شده است.

آثار علامه کاشف الغطاء شناسایی و تصحیح می‌شوند

۵۰ اثر از علامه کاشف الغطاء، که بیشترین آنها در عراق است، شناسایی، تصحیح و به دو زبان فارسی و عربی توسط پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و انتشارات دارالمورخ در بیروت منتشر می‌شود.

کاشف الغطاء، یکی از علمای تأثیرگذار معاصر است که در سده اخیر بیشترین تأثیر را از نظر سیاسی و علمی در حوزه نجف اشرف داشته و در نزد شیعیان شخصیت و منزلت والایی دارد. مدیر مرکز احیاء آثار اسلامی گفت: با توجه به تأثیر فراوانی که کاشف الغطاء در حوزه نجف داشته، اما در میان جهان اسلام چنانکه باید شناخته نشده است، و به همین دلیل تصمیم گرفتیم علاوه بر معرفی این شخصیت

دکتر لوریان جنیفر داستون از مؤسسه تاریخ علم ماکس پلانک می‌باشند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به این آدرس مراجعه نمایید:
<http://www.mpiwg-berlin.mpg.de/members/sragep>

همایش دو سالانه انجمن مطالعات فارسی زبان (ASPS) و حضور میراث مکتوب در آن

سومین همایش دوسالانه انجمن فارسی زبان با همکاری بخش جامعه‌شناسی دانشگاه پنجاب، دی ماه سال ۸۵ در لاهور پاکستان برگزار می‌شود.

اولین همایش این انجمن در سال ۲۰۰۲ در شهر دوشنبه مرکز تاجیکستان و با همکاری آکادمی علوم تاجیکستان، مؤسسه زبان و ادبیات رودکی و کمیسیون ملی یونسکو برگزار شده بود که در این همایش ۸۰ استاد از ۱۳ کشور جهان مقالات خود را ارائه نمودند.

دومین همایش این انجمن نیز با عنوان «جامعه، تاریخ و فرهنگ در جوامع فارسی زبان» در سال ۲۰۰۴ میلادی در ایروان مرکز ارمنستان، با حضور ۹۰ استاد از ۱۸ کشور برگزار شد.

این دو کنفرانس فرصت بسیار مغتنم و ارزشمندی برای بحث و گفتگو میان اساتید و پژوهشگران کشورهای غربی، آسیای مرکزی و جنوبی، اروپا و آمریکای شمالی ایجاد کرد. رئیس مرکز پژوهشی میراث مکتوب با شرکت در این سمینار به معرفی پروژه احیاء میراث مشترک ایران و شبه‌قاره خواهد پرداخت.

دیدار پروفسور پاول لوفت از مرکز پژوهشی میراث مکتوب

پروفسور پاول لوفت

پروفسور پاول لوفت، مدیر سابق بخش مطالعات خاورمیانه دانشگاه منچستر و مدرس کنونی دانشگاه دورهام

به جهان اسلام نسبت به جمع آوری و شناسایی و تصحیح آثار او نیز اقداماتی انجام دهیم. این پروژه به صورت موضوعی صورت می‌گیرد و در حال حاضر در مرحله مقدماتی کار هستیم.

وی گفت: مرکز احیاء آثار اسلامی، تنها مرکزی است که در جهان اسلام مجموعه آثار کاشف‌الغطاء را شناسایی، تصحیح و احیاء می‌کند. و پیش بینی می‌شود این مجموعه تا سال ۱۳۹۰ به اتمام برسد. و پس از آن کنفرانسی برای آشنایی بیشتر با حوزه علمی نجف، در نجف اشرف برگزار می‌شود.

ترجمه کشف‌المحجوب به اردو

کتاب ارزشمند کشف‌المحجوب اثر علی بن عثمان هجویری، چاپ انتشارات سروش، مهم‌ترین کتاب در زمینه عرفان و تصوف می‌باشد. این کتاب به تصحیح دکتر محمود عابدی که سال گذشته از سوی دانشگاه پنجاب لاهور پاکستان مورد تقدیر قرار گرفت، به همت ۶ تن از استادان آن دانشگاه به اردو ترجمه خواهد شد.

نسخه‌های خطی موسیقی دوره صفویه به نمایش در می‌آید

همزمان با کنگره مکتب اصفهان، نمایشگاه هنری نسخه‌های خطی و رسالات موسیقی عصر صفوی برگزار می‌شود.

در این نمایشگاه تصاویری از مجالس موسیقی، حالت نوازندگان، انواع سازها و متن رسالات موسیقی به نمایش در می‌آید. دبیر این همایش گفت: این نمایشگاه علاقمندان و صاحب نظران را از نزدیک با این منابع مهم و دست اول و با ارزش که کمتر در دسترس همگان قرار دارد، آشنا می‌کند و برخی از این منابع و رسالات هنوز تصحیح و منتشر نشده‌اند.

اهداء آثار خطی و چاپی مرحوم آیت الله مدرس تبریزی به کتابخانه مرکزی تبریز

مهدی رحیم پور

حدود بیست جلد از کتابهای زنده یاد مدرس تبریزی، نویسنده کتاب معروف و ۸ جلدی ریحانه‌الادب، توسط فرزندش علی اصغر مدرس تبریزی (۹۵ ساله)، در مراسمی

با حضور مدیر کل فرهنگ و ارشاد تبریز اهدا شد. عناوین این کتابها عبارتند از:

قاموس المعارف در ۶ جلد

فرهنگ نگارستان در ۵ جلد

دیوان معصومین (اشعار منسوب به ائمه اطهار) در ۲ جلد

فرهنگ بهارستان در ۱ جلد

امثال و حکم ترکی آذربایجانی

نثر اللغالی در شرح نظم اللغالی، با خط میرزا طاهر

خوشنویس

تمامی این آثار خطی و منحصر بفرد هستند و قرار است

در موزه کتابخانه نگهداری شوند.

شایان توجه است که آیت الله محمدعلی مدرس تبریزی

در سال ۱۲۵۷ در تبریز متولد و در سال ۱۳۳۳ در ۷۶ سالگی

بدرود حیات گفت. وی اجازه روایت را از کاشف‌الغطاء و شیخ

آقابزرگ تهرانی، و درجه اجتهاد را از سید صدرالدین صدر و

محمد علی شاه آبادی دریافت کرده بود.

نشستی با استادان زبان فارسی دانشگاه پنجاب

مرکز پژوهشی میراث مکتوب طی یک نشست مشترک

با هیئت پاکستانی متشکل از اساتید گروه زبان و ادبیات

فارسی دانشگاه پنجاب و لاهور به رایزنی پرداخت. این

نشست که در اجرای تفاهم‌نامه مشترک مرکز و دانشگاه

پنجاب و در ادامه سمینار اسفند ماه سال گذشته مرکز در

لاهور انجام گرفت، پیشنهادهای جدید برای همکاری

مطرح شد. آقایان پروفیسور محمداکرم اکرام، دکتر سلیم

مظهر، دکتر نجم‌الرشید، دکتر عارف نوشاهی، دکتر

تحسین فراقی در این جمع حضور داشتند.

بخش میراث مشترک ایران و شبه قاره (بخش

پاکستان) در مرکز پژوهشی میراث مکتوب، با هدف تعمیق

روابط فرهنگی ایران و پاکستان و تقویت همکاری‌های دو

جانبه تأسیس شده و در راستای نیل به این هدف، جلسات

مذکور را برگزار می‌کند. در پایان جلسه مشترک با هیئت

پاکستانی، نتایج ذیل بدست آمد که مقرر شد طبق این

توافقنامه موارد مذکور در طی سال جاری و سال آینده

میلاادی با همکاری طرفین به اجرا درآید.

۱. تهیه فهرست مقالات اردو، فارسی و انگلیسی مرحوم

پروفیسور مولوی محمد شفیع.

۲. بررسی چاپ افست یا چاپ مجدد برخی از کتب

فارسی است که در دوره قاجار توسط محمد حسن خان اعتماد السلطنه وزیر انطباعات تألیف و در سالهای ۱۳۰۴، ۱۳۰۵ و ۱۳۰۷ ه. ق. در سه مجلد به چاپ سنگی رسید. اثر حاضر را خانم پروین استخری تصحیح و انتشارات اساطیر آن را در دست چاپ دارد.

بزرگداشت استاد سیدعبدالله انوار در مراسم حامیان امسال

آئین بزرگداشت حامیان نسخ خطی با تجلیل از «استاد سید عبدالله انوار» فهرست نگار، مصحح و محقق، ۲۵ آبان ماه در تهران برگزار می‌شود. احسان شکراللهی، مسوول روابط عمومی کتابخانه مجلس با بیان این مطلب گفت: «کتابخانه مجلس هر ساله و به مناسبت هفته کتاب آئین بزرگداشت حامیان نسخ خطی را برگزار می‌کند که امسال نیز هفتمین دوره آن در محل کتابخانه مجلس (میدان بهارستان) برگزار می‌شود. در این همایش از برگزیدگان فعال در محورهای مختلف نسخ خطی، شامل کتابداری، اطلاع رسانی، فهرست نویسی، تصحیح متون، اهدای نسخ خطی، نشریات تخصصی، ناشرین و برنامه سازان رادیو و تلویزیون تجلیل می‌شود» او افزود: «در مراسم تجلیل از حامیان نسخ خطی هفت میهمان خارجی و نیز اعضای هیات مدیره اتحادیه نسخ خطی اسلامی که زیر نظر دانشگاه آکسفورد فعالیت می‌کنند، حضور خواهند داشت و در مدت اقامتشان در ایران از کتابخانه‌های بزرگ ایران در شهرهای تهران، قم، اصفهان و یزد بازدید خواهند کرد. در این مراسم همچنین صاحب‌نظران حوزه نسخه‌های خطی، محققین و شخصیت‌های فرهنگی به بحث و تبادل نظر در این باره خواهند پرداخت. رئیس مجلس و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز از سخنرانان اصلی این مراسم خواهند بود. این مراسم از ساعت ۲/۵ تا ۵/۵ روز پنجشنبه ۲۵ آبان ماه در محل کتابخانه مجلس واقع در میدان بهارستان برگزار می‌شود.» مسوول روابط عمومی کتابخانه مجلس گفت: «در مراسم امسال از یک چهره برجسته و فعال در حوزه نسخ خطی، استاد سید عبدالله انوار فهرست نگار، مصحح و محقق که بیشتر سابقه کاری‌اش در کتابخانه ملی بوده و کار فهرست نگاری تعدادی از مجلات نسخه‌های خطی کتابخانه ملی را انجام داده نیز تجلیل می‌شود.»

چاپ شده در پاکستان، مانند مخزن الغرائب.
۳. تألیف ارجمانه مرحوم حافظ محمود شیرانی و مرحوم پروفیسور مولوی محمد شفیع.
۴. چاپ مجموعه مقالات سمینار مرکز پژوهشی میراث مکتوب در پاکستان برای دانشگاه پنجاب.
۵. تفاهم نامه همکاری نشریه آینه میراث و سفینه (مجله تحقیقی در زمینه زبان و ادبیات و فرهنگ فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده خاورشناسی دانشگاه پنجاب، لاهور پاکستان)
۶. تهیه مقدمات برگزاری سمینار در پاکستان در سال ۲۰۰۷ م به مناسبت بزرگداشت مولانا.
۷. همکاری مصححین ایرانی و پاکستانی برای تصحیح مشترک متون شبه قاره.

برگزاری همایش بزرگداشت حامیان نسخ خطی

همایش «آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی» ۲۵ آبان ماه با حضور تعدادی از اعضای اتحادیه نسخ خطی اسلامی برگزار می‌شود.

سید محمدعلی ابهری گفت: این آیین بزرگداشت که براساس رویه سال‌های گذشته قرار بود در نیمه دوم آبان ماه و همزمان با هفته کتاب برگزار شود به روز ۲۵ آبان ماه موکول شد.

ابهری در مورد دعوت از اعضای هیئت رئیسه اتحادیه نسخ خطی اسلامی اضافه کرد: حضور سه تا چهار تن از میهمانان در این برنامه قطعی است و برخی دیگر از کسانی که برایشان دعوت نامه ارسال کرده‌ایم اعلام کرده‌اند که نمی‌توانند به ایران سفر کنند.

این افراد چندی پیش در مراسمی در خصوص بررسی وضعیت نسخ خطی دنیای اسلام در کشور انگلستان و به دعوت دانشگاه کمبریج گرد آمده و به عنوان اعضای هیات مدیره این اتحادیه برگزیده شدند.

کتابخانه مجلس برای این افراد برنامه‌هایی را برای سفر به برخی از شهرها و بازدید از برخی مراکز نسخ خطی در ایران تدارک دیده است.

۷۰ داور در یک تیم کارشناسی آثار رسیده به دبیرخانه همایش را بررسی کرده و برگزیدگان آن را معرفی می‌کنند.

کتاب خیرات حسان نخستین اثر متونی به زبان

